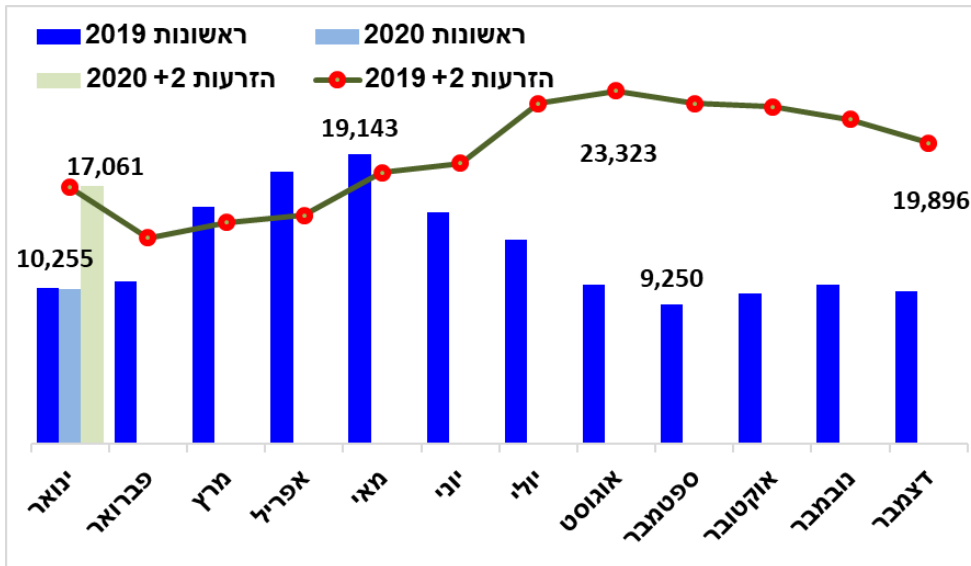

הזרעות – עברו חודשים מפרסום לוח פרים דצמבר 2019. במחצית זמן פעילות הלוח רצוי לבחון שני דברים:

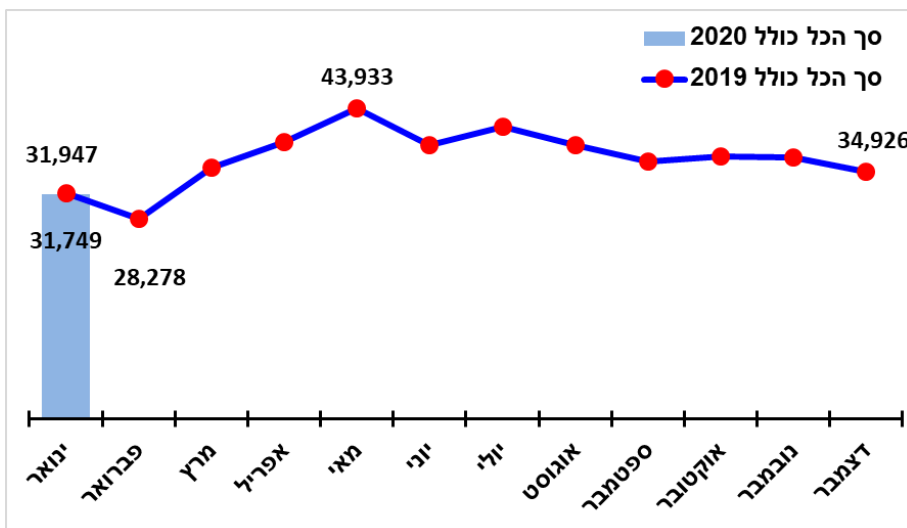
1. כמות ההזרעות החודשיות בשתי שלוחות – עגלות ופרות (מבכירות +בוגרות)
2. שימוש בפרים לפי שתי השלוחות – שימוש בפועל לעומת התכנון

אנחנו בסיכומו של ינואר 2020 ומספר ההזרעות הראשונות בינואר 2020 היה דומה לינואר 2019, 10,255 לעומת 10,306, בהתאמה. הפרש שלילי של 51 הזרעות בלבד. גם בהזרעות +2 ההפרש חיובי: 17,061 הזרעות בינואר 2020 לעומת 16,959 בינואר 2019. גם כאן, ההפרש הוא זניח וקטן. ינואר הינו חודש במגמת ירידה לפברואר. אנו מכנים זאת, "השקט לפני העונה". כלומר, עם נתבונן בגרף ההזרעות הראשונות וה-2+, קיימת מגמת עליה מתמדת מחודש פברואר למאי. בחודש זה, מירב ההזרעות הראשונות בין חודשי השנה (איור 1). ניתן לראות בברור, שלמרות הירידה בכמות ההזרעות הראשונות, מחודש מאי עד אוקטובר, יש מגמת עלייה של הזרעות +2, וזאת בשל השפעת הפוריות.

איור 1: מספר הזרעות ראשונות ו-2+ לפי חודשי השנה בשנת 2019 ו-ינואר 2020

איור 2 מסכם את כלל הפעילות (הזרעות, כפולות, פסילות) במשך חודשי השנה. העלייה המתמדת בין פברואר למאי, אופיינית ונראית בברור. אולם מכאן והלאה, לגורמי מדדי הפוריות, השפעה ניכרת על כלל ההזרעות כפולות ופסילות. "עונת הזרעת העגלות" המתחילה לקראת סוף פברואר, משפיעה גם היא, וגורמת למעגל מחזורי בין השנים. במיוחד ניכרת ההשפעה, ובכך העלייה בהיקף פעילות ההזרעות, בין פברואר למאי/יוני.

איור 2: כלל ההזרעות לפי חודשי השנה בין השנים 2019 ו-2020.

שינוי האזורים, בתקופה הנוכחית, היא תקופה נוחה לתחילת הקשר בין המזריע למשק, בצורה קלה ונעימה יותר. השרותיות, שהיא חשובה לא פחות מהמקצועיות של המזריע, תגיע לידי ביטוי גבוה יותר, בזמנים הלחוצים. שיאון, כחברה, נערכת לכך ותנסה לתת את כל הפתרונות האפשריים, כך שהעמידה בלוחות הזמנים, בכמויות ההזרעה, ובלחצים הנערמים, יפתרו בעזרה הדדית בתוך שיאון, ובין שיאון והמשקים. הרצון החיובי של כל הצדדים, יעזרו לעבור תקופות לחוצות יותר.

הזרעות לפי סטטוס הפר – אנו עוקבים אחר ההזרעות בשטח לפי סטטוס הזרמה. להלן ההגדרות:

1. **פרים נבחנים** – פרים שלהם מבחן בישראל על סמך תוצאות הבנות שלהם. הישנות התוצאות של פרים אלו עומדת על 99% – 80%.
2. **פרים צעירים, ג'נומיקים** – פרים ישראלים ללא מבחן בנות, בעלי ערך ג'נומיק. הישנות ערכי הייצור שלהם, מגיעה עד כ-56%.
3. **פרי יבוא** – מתחלקים למספר סוגים:

- **יבוא חלב** – בעיקר פרי ג'נומיק, המגיעים לישראל, לאחר המרת ערכיהם לתנאי ישראל. הישנות של תכונות הייצור, מגיעה לכ-50%. **פרים נבחנים** בארץ המקור (פרים עם בנות בארץ המקור) ערכיהם מומרים באינטרבול לתנאי ישראל, והישנות תכונות הייצור עומדות על כ-75%. הגזעים המגיעים לישראל הם: **הולשטיין, ג'רסי, שוויצרי חום, NRF, אדום לבן, בופלו, גיר, מונטביליארד, נורמנדי**
- **יבוא בשר** – בעיקר פרים נבחנים לתכונות ההמלטה וקצב הגידול עד שנה. כעת, לאוכלוסייה זו מצטרפים גם פרי ג'נומיק. הגזעים המגיעים לישראל הם: **שרולה, בלגי כחול, אנגוס (אדום, שחור), לימודין, ווגיו.**
- **דו תכליתי** – גזע שתכליתו לתת בשר וגם חלב. הגזע המגיע מחו"ל הוא **סימנטל**

ומכאן למספרים.....

טבלה 1 מסכמת את פעילות שיאון מה-11.12.2019 (תחילת לוח הפרים הנוכחי) במגוון הסטטוסים של הפרים.

טבלה 1: הזרעות לפי הסטטוסים השונים של הפרים, בשלוחות השונות, מה-11.12.2019

סטטוס פר	מס' הזרעות כולל כפולות	עגלות			פרות			עגלות	
		מס' הזרעות	% הזרעות	% המלצת שיאון	מס' הזרעות	% הזרעות	% המלצת שיאון	מס' הזרעות	% הזרעות
דו תכליתי	11	0	0	0.0	11	0	0	0	0.0
בשר	2,686	12	0	4.0	2,674	0	0	1.6	0.0
יבוא חלב	1,496	696	6.9	0.0	800	0	6.9	1.3	6.9
נבחן	36,372	6938	70.9	60.0	29,434	80	70.9	5.3	-9.1
ג'נומיק	14,320	2109	21.6	40.0	12,211	20	21.6	-12.9	1.6
סה"כ	54,885	9,755	99	104	45,130	100	99	-5	-1

ניתן לראות בברור שמספר ההזרעות בשלוחות העגלות היה נמוך מאוד, ועמד על כ-18%, מכלל ההזרעות. אולם התכנון מול הביצוע, בשלוחה זו היה דומה – הפרש של 1.6 נקודות האחוז יותר בביצוע לעומת התכנון.

לעומת זאת, ההזרעה בג'נומיק הישראלי בשלוחת הפרות הגיע **לשפל של 27.1%** לעומת תכנון של 40%. הפרש הזה, פוגע בתכנית של הזרעות כלל הפרים הצעירים (ג'נומיקים) בישראל.

היכן "זלגו" הזרעות אלו? ובכן, חלקם הושלם מהפרים הנבחרים הישראליים ומיבוא החלב (טבלה 1). וחלקם מהזרעות של יבוא חלב שלא על ידי שיאון.

נתונים חשובים אלו חייבים להגיע למודעות של המדריכים שלנו ושל מדריכים מארגונים אחרים וגם של המזריעים. כלל המדריכים משדכים בשטח את הפרים להזרעות ברפתות בהם הם מבקרים, ולהם השפעה רבה בנושא.

במידה ונתבונן בהזרעות פרי הג'נומיק בחודשיים האחרונים, הרי ניתן לראות שבשלוחת הפרות, רק **בס וספיישל** עומדים בתכנון (ואף עברו אותו במקצת). לעומתם, כלל עשרת הג'נומיקים האחרים, אינם מגיעים לאחוזי השימוש המתוכננים.

יש לשים לב ל**זרמות הפוריות** – פרים אלו תופסים נפח גדול מאוד. אני חוזר ומדגיש, הם מיועדים רק להזרעות החוזרות מהרביעית ומעלה (בעגלות) ומהחמישית ומעלה (פרות). מסתבר שכ-**30% מכלל ההזרעות של פרים אלו** היו בהזרעות 1-3. חבל, במיוחד שהזרעות אלו מתוכננות להיות בתקן של הזרעות לפי השידוכים הגנטיים ולא לפי הפר הפורה.....

טבלה 2: הזרעות פרים צעירים – ג'נומיקים, ופרים פוריים בעגלות ובפרות מה-11.12.2019

פרות			עגלות			מס' הזרעות כולל	שם פר	מס' פר
% המלצת שיאון	% הזרעות מזריעים	מס' הזרעות	% המלצת שיאון	% הזרעות מזריעים	מס' הזרעות			
2	3.4	1,499	5	4.8	475	1,974	בס G	9305
2	2.3	1,031	5	5.2	499	1,530	ספיישל G	9297
4	2.2	966	0	0.3	27	993	אגן G	9266
4	2.4	1,088	0	0.2	19	1,107	דריבל G	9291
2	2.1	922	5	3.8	370	1,292	סבבה G	9296
4	1.8	787	0	0	4	791	פאגוט G	9279
4	1.8	811	0	0.1	8	819	דווקא G	9289
4	2.6	1,198	0	0.1	7	1,205	ממד G	9324
4	2.0	879	0	0.2	16	895	ג'נומיק G	9272
4	1.5	662	0	0.1	5	667	אמקור G	9303
4	2.3	1,038	0	0.1	6	1,044	דסה G	9290
2	1.1	508	5	2.4	237	745	מיקלט G	9325
זרמה פוריה								
0	1.4	635	0	3.9	392	1,027	סהרה G	9235
0	0.1	33	0	0.1	7	40	סוגיטה G	9203
0	0.1	25	0	0	3	28	בטומי G	9192
40.0	27.1	12,082	20.0	21.3	2,075	14,157	סה"כ	

ואלו נתונים נצפים בנבחרים?

בשלוחת העגלות, בולטים בשימוש הם **שושן וגוליבר**. השאר לא מגיעים לתכנון ורחוקים ממנו מאוד. גם כאן בולט הפר הפורה **זניקס**, הדומה בכמות הזרעותיו ל**ג'סיקה**. ההבדלים הגנטיים בין שניהם גדול, אולם עדיין **זניקס** נמצא בשימוש רב.....

פר בולט נוסף, וטוב שכך, הוא **קבריולט**, הדומה בכמות הזרעותיו לפרים רבים אחרים בלוח, המתאימים לעגלות.

בזמן האחרון מתקבלים דיווחים על המלטות קשות של שושן. ובכן, לאחר בדיקה, שושן מגיע לאחוז דומה של ממוצע הפרים בתמותת וולדות וגבוה ב- 1.7% בהמלטה קשה. לא תוצאה המשנה את ההמלצה שלנו. פשוט יש המון המלטות שלו, ולכן כמות הדיווחים להמלטה קשה רבים יותר.

בשלוחת הפרות – גוליבר, שושן וגוגל נמצאים מעל התכנון. לעומתם, האחרים דומים לתכנון או מתחת. גם כאן, בולט בשימוש שלו הוא הפר גדות בחמ"מ של 372.....לצידו, הרבה מהזרעות גוליבר היו בתקן של זרמה פורייה. אין סיבה מקצועית לשימוש רב כל כך של גדות. יש לשנות את התפישה הבולטת של שימוש יתר לפרים פוריים.

טבלה 3: הזרעות פרים נבחנים – ג'נומיקים, ופרים פוריים בעגלות ובפרות מה-11.12.2019

פרות			עגלות			מס' הזרעות כולל	שם פר	מס' פר
% המלצת שיאון	% הזרעות מזריעים	מס' הזרעות	% המלצת שיאון	% הזרעות מזריעים	מס' הזרעות			
9	10.7	4,831	0	1.1	116	4,947	גוגל	9037
5	7.9	3,555	11	15.9	1,549	5,104	שושן	7933
6	4.6	2,060	0	1.5	144	2,204	וויירי	9001
6	6.4	2,854	0	0.3	29	2,883	דראג	7970
5	11.1	5,060	12	15.1	1,503	6,563	גוליבר	9038
3	1.6	744	10	4.0	397	1,141	ג'סיקה	7882
3	2.0	900	0	0.1	12	912	עג'מי	9012
5	2.4	1,072	0	0.1	12	1,084	בוז'י	9063
4	2.5	1,124	12	7.1	674	1,798	אייפק	9059
4	2.6	1,167	12	7.7	747	1,914	ריבס	9056
0	1.3	571	11	4.7	459	1,030	גרדן	7851
3	3.3	1,484	6	4.7	438	1,922	מקונג	9005
3	2.1	920	6	4.1	392	1,312	פגוסו	7964
זרמה פוריה								
0	3.6	1,647	0	0.2	17	1,664	גדות	9035
0	1.0	419	0	3.7	380	799	זניקס	7626
0	0.2	78	0	0.1	15	93	סיאוק	7839
0	0.2	75	0	0	2	77	מעורב	666
0	0.2	75	0	0	0	75	דגרסי	7776
0	0.1	56	0	0.1	14	70	מקרו	7559
פרים נוספים								
0	0.9	382	0	4.4	419	801	קבריולט	5699
0	0.5	232	0	0.2	14	246	בופון	7510
0	0.9	381	0	0.1	6	387	אתלט	7994
56	66	29,687	80	75	7,339	37,026	סה"כ	

אנו נבחן את מספר ההזרעות של הפרים בסיום לוח הפרים (עוד חודשים) וכולי תקווה שחלק מהנתונים של "אמצע תקופת הלוח" ישתנו, במיוחד השימוש הנמוך של פרי הג'נומיק.

שבוע טוב,

יואל